

1. Najděte polohu těžiště homogenní řetězovky

$$y = a \cosh \frac{x}{a}$$

od bodu $(0, a)$ do bodu (b, h) .

Souřadnice těžiště dostaneme podílem

$$\vec{r} = \frac{\int_a^b f(\vec{\varphi}(t)) |\vec{\varphi}(t)| dt}{\int_a^b |\vec{\varphi}(t)|}$$

Potrebujeme si tedy vyjádřit křivku parametricky a určit meze ze zadání. Nejjednodušeji určíme $x = at$, $y = a \cosh(t)$ pro $0 \leq t \leq \frac{b}{a} = \operatorname{arccosh} \frac{h}{a}$, h tedy nemusíme příliš řešit, protože je svázáné s ostatními parametry tak aby druhý bod skončil na křivce. Nakonec spočteme normu

$$|\vec{\varphi}(t)| = \sqrt{(a)^2 + (-a \sinh(t))^2} = a \cosh(t)$$

A nakonec spočítáme souřadnice těžiště

$$\begin{aligned} (x, y) &= \frac{a \int_0^{\frac{b}{a}} (at, a \cosh t) \cosh t dt}{a \int_0^{\frac{b}{a}} \cosh t dt} = \left(\frac{\int t \cosh t dt}{\int \cosh^2 t dt} \stackrel{(P.P.)}{=} t \sinh t - \cosh t}{\int \cosh^2 t dt = \int \frac{1}{2} (\cosh 2t + 1) dt = \frac{1}{2} (x + \sinh x \cosh x)} \right) = \\ &= \left(\frac{b \sinh \frac{b}{a} - a \cosh \frac{b}{a} + a}{\sinh \frac{b}{a}}, \frac{\frac{a}{4} \sinh \frac{2b}{a} + \frac{b}{2}}{\sinh \frac{b}{a}} \right) = \left(\frac{b \sinh \frac{b}{a} - h + a}{\sinh \frac{b}{a}}, \frac{\frac{a}{4} \sinh \frac{2b}{a} + \frac{b}{2}}{\sinh \frac{b}{a}} \right) \end{aligned}$$

2. Vypočítejte

$$\int_C (2a - y) dx + x dy,$$

kde C je úsek cykloidy $x = a(t - \sin t)$, $y = a(1 - \cos t)$, $0 \leq t \leq 2\pi$.

Vzhledem k tomu, že známe interval v kterém se pohybuje t a máme parametrické vyjádření tak jednoduše dosadíme do integrálu a vytkneme dt tedy budeme muset řešit pouze jeden integrál

$$\begin{aligned} \int_C (2a - y) dx + x dy &= \int_C (2a - a(1 - \cos t)) dx + a(t - \sin t) dy = \\ &= \int_0^{2\pi} (a + a \cos t)(a - a \cos t) dt + (at - a \sin t)(a \sin t) dt = \\ &= \int_0^{2\pi} (a^2 - a^2 \cos^2 t + a^2 t \sin t - a^2 \sin^2 t) dt = a^2 \int_0^{2\pi} t \sin t dt = -2a^2 \pi \end{aligned}$$

3. Vypočítejte

$$I = \int_C (\exp(x) \sin y - my) dx + (\exp(x) \cos y - m) dy,$$

kde C je horní půlkružnice $x^2 + y^2 = xa$, probíhající od $(a, 0)$ do $(0, 0)$. Návod: Doplňte C do vhodné uzavřené křivky.

Vyjádříme si půlkružnici parametricky $x = \frac{a}{2} \cos t + \frac{a}{2}$, $y = \frac{a}{2} \sin t$ z čehož plyne $dx = -\frac{a}{2} \sin t dt$, $dy = \frac{a}{2} \cos t dt$. Dosadíme zpět do integrálu ze zadání.

$$\int_0^\pi \left(\exp\left(\frac{a}{2} \cos t + \frac{a}{2}\right) \sin\left(\frac{a}{2} \sin t\right) - m \frac{a}{2} \sin t \right) \left(-\frac{a}{2} \sin t\right) dt + \left(\exp\left(\frac{a}{2} \cos t + \frac{a}{2}\right) \cos\left(\frac{a}{2} \sin t\right) - m \right) \left(\frac{a}{2} \cos t\right) dt$$

dt si vytkneme a integrujeme velké členy bez m

$$\begin{aligned} \frac{a}{2} \exp\left(\frac{a}{2}\right) \int_0^\pi & \left(-\sin t \sin\left(\frac{a}{2} \sin t\right) \exp\left(\frac{a}{2} \cos t\right) + \cos t \cos\left(\frac{a}{2} \sin t\right) \exp\left(\frac{a}{2} \cos t\right) \right) dt + \\ & + \int_0^\pi \left(m \frac{a^2}{4} \sin^2 t - m \frac{a}{2} \cos t \right) dt \end{aligned}$$

Nejdříve budeme řešit první integrál pomocí per-partes. Integrujeme funkce se sinem

$$\begin{aligned} \int_0^\pi & \left(\cos t \cos\left(\frac{a}{2} \sin t\right) \exp\left(\frac{a}{2} \cos t\right) \right) dt = \left(\begin{array}{l} u = \frac{a}{2} \sin t \\ du = \frac{a}{2} \cos t \, dt \end{array} \right) = \\ & = \left[\exp\left(\frac{a}{2} \cos t\right) \int \frac{2}{a} \cos u \, du \right]_0^\pi + \int_0^\pi \frac{a}{2} \sin t \exp\left(\frac{a}{2} \cos t\right) \int \frac{2}{a} \cos u \, du \, dt = \\ & = \left[\exp\left(\frac{a}{2} \cos t\right) \frac{2}{a} \sin\left(\frac{a}{2} \sin t\right) \right]_0^\pi + \int_0^\pi \sin t \exp\left(\frac{a}{2} \cos t\right) \sin\left(\frac{a}{2} \sin t\right) = \\ & = 0 + \int_0^\pi \sin t \exp\left(\frac{a}{2} \cos t\right) \sin\left(\frac{a}{2} \sin t\right) \end{aligned}$$

Ovšem tento integrál se nám tam naštěstí opakuje a tudíž celá tato obecnost se rovná nule! Nakonec nám zbyde

$$m \frac{a^2}{4} \int_0^\pi \sin^2 t \, dt - m \frac{a}{2} \underbrace{\int_0^\pi \cos t \, dt}_{=0} = m \frac{a^2}{4} \int_0^\pi \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos 2t \right) \, dt = m \frac{a^2}{8} \pi$$